

Försvarsunderrättelsesdomstolen

Årsredovisning avseende år 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RESULTATREDOVISNING	2
RESULTATRÄKNING	4
BALANSRÄKNING	5
ANSLAGSREDOVISNING	6
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	7
SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER	12

RESULTATREDOVISNING

Försvarsunderrättelsedomstolen inrättades den 1 december 2009 och har till uppgift att pröva frågor om tillstånd till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Försvarets radioanstalt (FRA) ansöker om tillstånd hos domstolen för att få inhämta elektroniska signaler oavsett i vilket medium de förmedlas. Signalspaning ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för att kartlägga yttre hot mot landet. Verksamheten får bara avse utländska förhållanden. De organ som har rätt att inrikta signalspaning är regeringen, Regeringskansliet, Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

Domstolen består av en ordförande, en vice ordförande och sex särskilda ledamöter. Därtill finns sex integritetsskyddsombud. Domstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Vidare deltar ett integritetsskyddsombud vid tillståndsprövningen. Vid domstolen finns även ett kansli med kanslichef och administratörer. Den 1 december 2016 tillträdde en ny ordförande sedan den tidigare avgått med pension. Under året entledigades en särskild ledamot och ett integritetsskyddsombud på egen begäran. Arbete pågår i Regeringskansliet med att utse ersättare.

Ordföranden är ordinarie domare och anställd med fullmakt. Vice ordföranden, som liksom ordföranden är lagfaren, samt de särskilda ledamöterna och integritetsskyddsombuden är förordnade av regeringen på fyra år. De särskilda ledamöterna ska ha särskild kunskap om förhållanden av betydelse för domstolens verksamhet, såsom erfarenhet och kunskap om underrättelseverksamhet samt förmåga att belysa integritetsskyddsintresset. Integritetsskyddsombudens uppgift är att bevaka enskildas intressen i allmänhet.

För att ge såväl de särskilda ledamöterna och integritetsskyddsombuden som kanslipersonalen förutsättningar att bedriva en verksamhet som kännetecknas av hög kvalitet har domstolen alltsedan bildandet erbjudit omfattande utbildningsinsatser. Tillståndsprövningen och den proportionalitetsbedömning som utgör en viktig del av prövningen kräver att domstolen har goda kunskaper inom de politikområden som försvarsunderrättelseverksamheten omfattar, dvs. försvars-, utrikes- och säkerhetspolitik. Genom kontinuerlig omvärldsbevakning håller sig domstolen orienterad inom dessa områden. Det kan särskilt nämnas att domstolens ordförande och kanslichef regelbundet deltar i studieresor och seminarium som arrangeras av bl.a. Folk & Försvar samt i kurser och seminarier som Försvarshögskolan anordnar.

Domstolens kärnverksamhet, som består i att pröva frågor om tillstånd till signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, omgärdas av sträng sekretess. Som exempel kan nämnas att domstolens tillståndsärenden regelmässigt omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § (försvarssekretess) offentlighets- och sekretesslagen

(2009:400). Vidare är domstolens sammanträden, i enlighet med 14 § lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol, i allmänhet inte offentliga.

Mot bakgrund av att allmänhetens insyn i verksamheten är begränsad är det angeläget för domstolen att på andra sätt sprida kunskap om den verksamhet som bedrivs. Domstolen verkar därför för att i olika sammanhang informera om verksamheten och har i detta syfte träffat en rad myndigheter och andra organ under 2016.

Vid domstolen är ordföranden, kanslichefen och två administratörer anställda på heltid. Domstolen bedömer att den aktuella bemanningen är ett minimum för att med någon grad av uthållighet upprätthålla nuvarande verksamhet. Det begränsade antalet anställda gör att verksamheten är sårbar när det gäller sjukdom, semester och annan frånvaro. Utifrån den verksamhet som i dagsläget bedrivs bedöms det emellertid inte som motiverat att anställa ytterligare medarbetare.

Personalkostnaderna är något högre än 2015. Det beror bl.a. på ökade arbetsgivaravgifter och sociala avgifter (pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal) till följd av att åldersstrukturen bland medarbetarna förändrades i samband med skiftet på ordförandeposten.

För att svara upp mot de höga krav på säkerhet och skydd som omgärdar domstolens verksamhet och i syfte att begränsa de fasta kostnaderna bedrivs verksamheten i lokaler som domstolen hyr av Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) i Kista. Lokalkostnaderna ligger på samma nivå som 2015.

Av nyss nämnda skäl har domstolen, utöver hyresavtalet, avtal med FOI om ett omfattande administrativt stöd som avser bl.a. bevakning, signalskydd, IT och lokalvård. När det gäller ekonomi- och lönerelaterade tjänster är domstolen ansluten till Statens servicecenter. Posten övriga driftskostnader har ökat något jämfört med 2015. Det beror i huvudsak på ökade kostnader för administrativt stöd och IT.

När det gäller de rörliga kostnader som är förenade med domstolens kärnverksamhet utgörs dessa av kostnader för sammanträden och utbildning, i huvudsak inställelsekostnader för särskilda ledamöter och integritetsskyddsombud i form av arvoden och resekostnader. Domstolen styr inte över måltillströmningen men beaktar såväl effektivitets- som kostnadsaspekter vid planering och utsättning av sammanträden och utbildningstillfällen. Därutöver saknar domstolen möjlighet att påverka dessa kostnader. Domstolen har därför inte, i syfte att mäta effektivitet m.m., funnit det meningsfullt att försöka ta fram nyckeltal eller andra mätparametrar. En ytterligare komplikation är att sekretesskäl försvårar olika slags kvantifieringar av verksamheten.

Regeringen har beslutat att domstolen i en särskild bilaga (sekretessbelagd) ska redovisa vissa uppgifter i verksamheten som omfattas av sekretess.

RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		7 476	7 004
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	4	3
Finansiella intäkter	2	1	1
Summa		7 480	7 007
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-4 751	-4 408
Kostnader för lokaler		-843	-865
Övriga driftkostnader	4	-1 811	-1 638
Finansiella kostnader	5	-7	-3
Avskrivningar och nedskrivningar		-68	-93
Summa		-7 480	-7 007
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6	85	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	7	142	183
Summa		227	183
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		20	27
Summa		20	27
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	8	26	25
Summa		26	25
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	9	-681	-1 040
Summa		-681	-1 040
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 740	1 876
Summa		1 740	1 876
SUMMA TILLGÅNGAR		1 332	1 071
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	10	0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	11	131	110
Summa		131	110
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	12	227	183
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		377	245
Leverantörsskulder		30	17
Övriga kortfristiga skulder	13	228	119
Summa		862	565
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	14	340	396
Summa		340	396
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 332	1 071

ANSLAGSREDOVISNING**Redovisning mot anslag**

Anslag (tkr)		Ing.över- förings- belopp	Året till- delning enl. regl. brev	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
	Not						
Uo 6 1:13 Ramanslag ap 1. Försvarsunderrättelsedomstolen - del till FUD (ram)	15	1 040	7 922	-806	8 156	-7 476	681
Summa		1 040	7 922	-806	8 156	-7 476	681

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Försvarsunderrättelsesdomstolens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar Försvarsunderrättelsesdomstolen brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Försvarsunderrättelsesdomstolen får, enligt regleringsbrev, i myndighetens årsredovisning och i inrapportering i statsredovisningssystemet frångå de regler i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt de med stöd av förordningarna meddelade föreskrifterna, som medför att sekretessbelagda uppgifter kan utläsas i rapporterna. Den information som bedöms omfattas av sekretess ska redovisas i särskild ordning.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr.

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor anses ha en kortare livslängd än tre år och kostnadsförs därför direkt.

Större anskaffningar av likartade tillgångar av mindre värde som uppgår till minst 50 tkr ska betraktas som anläggningstillgångar.

Värderingsprinciper*Tillämpade avskrivningstider*

3 år	Datorer och kringutrustning
3-5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
5 år	Maskiner och tekniska anläggningar Bilar och andra transportmedel Övriga inventarier, möbler

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner**Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag**

	Lön
Lars Lundgren, ordförande från och med den 1 december 2016	88
Andra uppdrag: <i>Läkemedelsskadenämnden, vice ordförande</i> <i>Patientskadenämnden, vice ordförande</i> <i>Notarienämnden, ersättare</i>	
Hases Per Sjöblom, ordförande till och med den 30 november 2016	1 189
Bilförmån	31
Kostförmån	2
<i>Inga andra uppdrag</i>	
Annica Hellström, kanslichef	845
<i>Inga andra uppdrag</i>	

Anställdas sjukfrånvaro

Redovisning av de anställdas sjukfrånvaro lämnas inte eftersom medeltalet av antalet anställda vid myndigheten de två senaste räkenskapsåren inte har överstigit tio personer.

Noter
(tkr)**Resultaträkning**

		2016	2015
Not	1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Försäljningsintäkt av mobiltelefoner och dator till den egna personalen	4	3
	Summa	4	3
Not	2 Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter lån i Riksgäldskontoret	1	1
	Summa	1	1
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ		
Not	3 Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	3 271	3 076
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	313	268
	Sociala avgifter	1 342	1 098
	Övriga kostnader för personal	138	234
	Summa	4 751	4 408
Not	4 Övriga driftkostnader		
	Reparationer och underhåll	9	5
	Resor, representation, information	85	90
	Köp av varor	61	82
	Köp av tjänster	1 656	1 462
	Summa	1 811	1 638
	Ökade driftkostnader jämfört med motsvarande period föregående år beror huvudsakligen på att avtalet med FOI avseende tilläggstjänster blev dyrare när det nya avtalet trädde i kraft 1 april år 2015 och på inköp av support- och licensavtal.		
Not	5 Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	7	3
	Summa	7	3
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ		

Balansräkning

	2016-12-31	2015-12-31
Not 6 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	855	855
Årets anskaffningar	90	0
Summa anskaffningsvärde	945	855
Ingående ackumulerade avskrivningar	-855	-855
Årets avskrivningar	-5	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-860	-855
Utgående bokfört värde	85	0
Not 7 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	1 527	1 489
Årets anskaffningar	22	38
Summa anskaffningsvärde	1 549	1 527
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 343	-1 250
Årets avskrivningar	-63	-93
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 406	-1 343
Utgående bokfört värde	142	183
Not 8 Förutbetalda kostnader		
Övriga förutbetalda kostnader, Unit4 Agresso	26	25
Summa	26	25
Not 9 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 040	-283
Redovisat mot anslag	7 476	7 004
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-7 922	-7 815
Återbetalning av anslagsmedel	806	54
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-681	-1 040
Not 10 Myndighetskapital		
Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not 11 Övriga avsättningar		
Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
Ingående balans	50	42
Årets förändring	-5	8
Utgående balans	45	50

Att årets förändring är negativ beror på att 14 tkr har utnyttjats till utbildning av egen personal samtidigt som avsättning enligt trygghetsavtalet skett med 9 tkr.

	2016-12-31	2015-12-31
Återställandekostnad vid eventuell avflytt från FOI:s lokaler		
Ingående balans	60	0
Årets förändring	25	60
Utgående balans	85	60
Årets förändring 25 tkr avser avsättning för reparation och återställande av hyrd lokal för förbättringsutgift.		
Summa utgående balans	131	110
Not 12 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	183	238
Under året nyupptagna lån	112	38
Årets amorteringar	-68	-93
Utgående balans	227	183
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 000	2 000
Not 13 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	228	119
Summa	228	119
Not 14 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	216	282
Övriga upplupna kostnader, Riksrevisionen	40	30
Övriga upplupna kostnader, Statens servicecenter	84	84
Summa	340	396

Anslagsredovisning**Not 15 Uo 6 1:13 ap.1****Försvarsunderrättelsedomstolen - del till FUD (ram)**

Enligt regleringsbrevet disponerar Försvarsunderrättelsedomstolen en anslagskredit på 238 tkr. Försvarsunderrättelsedomstolen får disponera 234 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års tilldelning 7 815 tkr enligt regleringsbrevet. Anslaget är räntebärande.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 000	2 000	2 000	2 000	3 000
Utnyttjad	227	183	238	272	546
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	5	13	23
Räntekostnader	7	3	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	4	3	0	0	0
Anslagskredit					
Beviljad	238	234	229	225	223
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	681	1 040	283	1 397	980
Bemyndiganden <i>(Ej tillämpligt)</i>					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	4	4	4	3	4
Medelantalet anställda (st)*	4	4	4	4	4
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 851	1 728	1 836	1 974	1 592
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda år 2014 t.om. år 2016 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Försvarsunderrättelsesdomstolen
Årsredovisning 2016-12-31

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kista den 21 februari 2017

Lars Lundgren
Ordförande